

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6
Félévre . . . 12 kor. Egy hóra . . . 2
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

A határrendőrség ügye.

Fiume, január 19.

A határrendőrség életbeléptetésére vonatkozó ma reggeli közleményünk, mint előrelátható volt, nagy feltűnést keltett városzerte. A hivatalos köröktől sugalmazott lapok persze siettek a czáfolattal, de mi minden czáfolat ellenében a leg-határozottabban fenntartjuk értesüleseinket, amelyeknek teljes részletességgel való publikálásától csupán a köteles diszkréció tart vissza bennünket.

A határrendőrség ügye szóba került természetesen a városi képviselőtestületnek ma délután 6 órakor tartott ülésén is. Anélkül, hogy az ott elhangzott fejtegetéseket mindenben magunkévá tennők, az ülés e részéről itt adjuk a részletes tudósítást:

A határrendőrség ügye a képviselőtestületben.

Corossacs interpellációja.

A városi képviselőtestület mai ülésén az interpellációk során Corossacs Ferenc városi képviselő a következő felszólalást tette:

Csodálja, hogy a mai ülésen nincs szónyegen a határrendőrség fontos kérdése. Tudjuk, hogy az autonomista egyesület január 14-ére már négyülést hívott egybe ez ügyben. Bizonyos felülről jött értesítés miatt elmaradt a gyűlés s most minden elhallgatott. Nem gondolja-e a polgármester, hogy ez ügygyel foglalkozni kellene már azért is, hogy esetleges meglepetések elkerültessenek.

A polgármester válasza.

Vio Ferencz dr. polgármesternek nincs hivatalos tudomása valamely készülő dologról, magánuton azonban ő is hallott egyet-mást. Ismerteti a kérdés genezisét. Mikor 1902-ben a határrendőrségre vonatkozó javaslat a parlament elé került, Fiume városa fölirt a törvényjavaslat ellen. A parlament daczára ennek elfogadta azt. Később jött a kormány leirata, melyben afelől kérdezősködött, hogy mily föltételek mellett venné át a városi rendőrség a határrendőrség teendőit és mily költségtöbbletet okozna ez a városnak. Ebből joggal remélhettük, hogy a határrendőrséget nem fogják itt nélkülünk felállítani. De másképp történt. Anak idején tett óvásunkkal és a jogügyi bizottság legutóbbi világos elaborátumával nem törődnek és úgy latszik, mégis életbe akarják léptetni városunkban ez intézményt. Én és városunk képviselője, Zanella Rikárd, nemrég személyesen fölkerestük Gaál Tibor dr. miniszteri tanácsost és figyelmeztettük őt a várható súlyos konfliktus következményeire. A kormányzó-helyettes ennek folytán még aznap este fölutazott Budapestre és másnap telefonon értesített onnan, hogy a törvénynek Fiumében

való életbeléptetését a kormány egyelőre függőben hagyja és ha annak idején külön rendelettel mégis életbe akarná léptetni, e rendeletre előbb külön kikéri városunk illetékes faktornak a véleményét. Ma pedig Gaál dr. miniszteri tanácsos ismételte előttem annak idején tett kijelentéseit és én abban, míg mást nem tudok meg autentikusan, kénytelen vagyok megbizni. Javaslom, hogy Gaál Tibor dr. kormányzó-helyettesnek ez irányban tett jóakaratú fáradozásaiért köszönetet mondjunk.

Zanella határosati javaslata.

Zanella Rikárd: A podeszta helyesen vázolta a kérdés előzményeit és a képviselőtestület köszönettel tudomásul vehetné a kormányzó-helyettes fáradozásait. Sajnos azonban, ő nem vár semmi jót. Rendes időben, mikor a kormány a nemzet teljes bizalmát bírja, meg kellene elégednünk az ilyen kijelentéssel. De most, az általános bizalmatlanság és a törvénytelen uralom korszakában én — nyíltan kijelentem — a mai belügyminiszternek nem hiszek semmit; szavaihoz, melyek csak a város ellenállásának elaltatására valók, semmi bizalmam nincs. Súlyos vádat emeltem, de igazolom is. A közvéleménynek, amely Kristóffy cselekedeteit annyira elítéli . . .

Közbeküldések: Kristóf az, nem Kristóffy!

Zanella Rikárd . . . igaza van. Tény, hogy az összes határrendőrségi tisztviselők és köztük a Fiuméba kinevezettek is letették e napokban a belügyminiszter kezébe az esküt. Itt van a kezemben *A Tengerpart* mai száma, mely teljes részletességgel adja hírül a határrendőrség felállítását Fiumében. Én e lap közleményeinek teljes hitelt adok. Ezenfelül épp egy fél órával ezelőtt távirat érkezett hozzám előkelő helyről . . .

Közbeküldések: Batthyány Tivadar gróf!

Zanella . . . mely szerint a kormány most is dolgozik a határrendőrség Fiumében való felállításán. Föltétlenül megbízható gentleman-tól származik ez az értesülés. Javasolom, hogy készüljünk el az ellenállásra és ne engedjük a statutumot és autonomiánkat arculütni. Oly szentségünk ez nekünk, amelyhez nem nyulhat akármily profanátor. Nemcsak Fiumében, de másutt sincs feljogosítva a mostani kormány a határrendőrség felállítására. A képviselőház megtiltott neki minden költségvetéssel meg nem szavazott kiadást. A határrendőrség pedig két milliójába kerül évenként az országnak. A következő határozati javaslatot terjeszti elő:

Corossacs városi képviselő interpellációjának és Vio dr. polgármester előterjesztésének meghallgatása után kijelenti a városi képviselőtestület, hogy a határrendőrség felállítása Fiumében törvénybe és a statutumba ütköző, életbeléptetése ellen előre

tiltakozik és megtagad minden együttműködést és érintkezést ez intézménnyel úgy a maga, mint a városi rendőrség részéről.

A polgármester válasza.

Vio Ferencz dr. polgármester még most sem hisz a dolgok rosszfordulásában. Lehetetlen ily ellenmondás a kormány részéről, de meg van győződve arról, hogy ha mégis valóra válnék a lehetetlenség, az egész város mint egy ember fölemelkednék e törvény ellen és ő maga is a végsőkig levonná a következményeket. Elfogadja Zanella indítványát és ha a többség is hozzájárul, a legközelebbi ülés napirendjére tűzi ki:

A ssavasás.

Fest Aladár, Fésüs György, Rákosi Imre és Vranyczány György báró kivételével az egész képviselőtestület felállt Zanella indítványa mellett, amely e szerint elfogadtatott.

Köszönet Gaál Tibornak.

Vio Ferencz dr. polgármester végül ismételtén javasolja, hogy Gaál Tibor dr. miniszteri tanácsosnak köszönet szavaztassék fáradozásaiért, amit a képviselőtestület szintén elfogad.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hirek. —

A politikai helyzet.

A király nem jön Budapestre.

Budapest, jan. 19. A „Politikai Értesítő” ma azt a feltűnést keltő hirt közölte, hogy Fejérváry Géza báró miniszterelnök legutóbbi előterjesztései során rámutatott a király Budapestre jövetelének nagy jelentőségére és arra, hogy ha ő felsége személyesen és Budapesten vezetné a kibontakozás érdekében való tanácskozásokat, ez igen nagy hatással volna a többség vezetőire. Hír szerint a király ez irányban még nem döntött és két hétre tartotta tenn elhatározását, valószínű azonban, hogy ő felsége már legközelebb Budapestre jön.

A „Politikai Értesítő” e hírére a félhivatalos »Budapesti Tudósító« megczáfolja. Beavatott helyen a legnagyobb mértékben valószínűtlennek tartják ezt a hirt. Az uralkodó utazására nézve semmiféle rendelkezés nem történt és szó sincs arról, hogy a király a közelebbi időben Budapestre utazzék.

Minisztertanács.

Budapest, jan. 19. Tegnap délután öt órakor minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja részt vett.

Fejérváry Bécsbe utazott.

Budapest, január 19. Félhivatalos jelentés szerint Fejérváry Géza báró miniszterelnök ma délután 5 órakor Bécsbe utazott, hogy résztvegyen a Burgban tartandó udvari ünnepélyen. A miniszterelnök valószínűleg különkihallgatáson is megjelenik a király előtt.

Kossuth a függetlenségi pártkörben.

Budapest, jan. 19. A függetlenségi pártkörben ma este igen nagy élénkség volt. Megjelent a körben Kossuth Ferencz is, akit a párt tagjai felépülése alkalmából melegen üdvözöltek.

A vármegyék ellenállása.

Budapest, január 19. A vezérőbizontság által kiküldött vegyes bizottság ma este tartotta Apponyi Albert gróf elnöklete alatt első értekezletét a függetlenségi pártkör helyiségében. Az értekezleten tudomásul vették a Hadik János gróf elnöklete alatt kiküldött albizottság jelentését, mely szerint az albizottság a rábízott feladatot megoldotta. Az ellenálló vármegyékből az összes szükséges adatokat beszerették és megállapították, hogy a hatalom önkénye által jogos igényekben fenyegetett tisztviselők kártalanítására a vármegyékben már eddig is összegyűjtött alapokon fölül a feladat nagyságához arányitva nem nagy összegre van szükség, amely részben a megyei alkotmányvédő tényezők által létesített alapoknak további helyi adakozások útján való kibővítése, részben egy országos tartalékalap létesítése által lesz fedezhető, mely utóbbi alapról csak ott fogják az ellenállást segíteni, ahol tényleg anyagi erő hiánya miatt a szükségletnek teljesen megfelelő alapot gyűjteni nem lehetett. Végül hangsúlyozza a bizottság, hogy az országos alap létesítésénél a vármegyéknél külön-külön gyűjtött alapok érintetlenül hagyandók.

Bűnvádi feljelentés Laszberg ellen.

Budapest, jan. 19. Pest vármegye minapi közgyűlési határozatából kifolyólag Zolnay Jenő tiszteletbeli főügyész most dolgozza ki a bűnvádi feljelentést Laszberg Rezső gróf főispánhelyettes ellen, magánlaksértés, zártörés és fegyveres erő jogtalan használata miatt.

Laszberg Fejérvárynál.

Budapest, jan. 19. Laszberg Rezső gróf pestmegyei főispánhelyettes Fejérváry Géza báró miniszterelnök és Kristóffy belügyminiszter ma délelőtt együttes kihallgatáson fogadta.

Felfüggesztett polgármester.

Makó, jan. 19. Cseresnyés János főispán ma felfüggesztette állásától Farkas József polgármestert, mert a belügyminiszter megsemmisítő rendeletét nem hajtotta végre. A megokolás kimondja, hogy a rendezett tanácsú városokban a polgármester felelős a kormány rendeletei-

nek végrehajtásáért és nem menti őt az a körülmény, hogy a képviselőtestület ellenkező utasítást adott neki. E felfüggesztő rendelet ellen nincs apelláta.

Háromszék vármegye ellenállása.

Sepsiszentgyörgy, január 19. Háromszék vármegye mai közgyűlése egyhangulag elfogadta az állandó választmány javaslatát, mely szerint a belügyminiszternek az ellenállásra vonatkozó törvényhatósági határozatot másodizben is megsemmisítő rendeletét nem veszi tudomásul. Minthogy azonban a törvényhatóság az alkotmány védelmében rendelkezésére álló törvényes eszközöket kimerítette, szabad kezet biztosít a vármegye tisztviselőinek a miniszteri rendeletek végrehajtása dolgában, de elvárja a vármegye közönségétől, hogy megmarad a passzív ellenállás mellett.

Szerbia engedett.

Bécs, január 19. A „Mittags-Zeitung“ belgrádi táviratot közöl, mely szerint a szerb kormány teljesítette a magyar és osztrák kormányok követeléseit.

Az oláhok mozgolódása.

Temesvár, jan. 19. A csendőrség teljes erélylyel folytatja az oláh parasztok által eldugdosott lövőfegyverek elkobozását. Ma is nagy mennyiségű lövőfegyvert és töltényt foglaltak le.

Földrengés.

Zágráb, jan. 19. Ma hajnalban itt erős földrengés volt, mely néhány perczig tartott.

Agyongázolt vasuti hivatalnok.

Békéscsaba, jan. 19. Egy Békéscsabáról elindult vonat ma Nagyszalontánál agyongázolta Szabó Bálint vasuti hivatalnokot.

Vizbe fult diákok.

Grács, jan. 19. Két gimnáziumi tanuló ma a wörthi tavon korcsolyázott, miközben a jég beszakadt alattuk és mindketten a vízbe fulladtak. Holttestüket mindezeideig nem találták meg.

VÁROSI ÜGYEK.**A városi képviselőtestület ülése.**

A városi képviselőtestület ma este 6 órakor tartotta ez évben második ülését Vio Ferencz dr. polgármester elnöklete alatt. Az ülésen 35 városatyja volt jelen. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után áttértek a napirendre.

Felsőbb jóváhagyás.

A polgármester jelent, hogy a belügyminisztertől leirat érkezett, amely jóváhagyja a városi képviselőtestület legutóbbi ülésein hozott határozatokat.

Interpellációk.

Stupicich városi képviselő a múlt ülésen azt a kérdést intézte a polgármesterhez, hogy

a rendőrség miért rendelt el december 31-én munkaszünetet.

A polgármester kijelenti, hogy a rendőrség e tekintetben nem adott ki semmiféle rendeletet.

Stupicich a polgármester választát nem veszi tudomásul.

Bruss Ármán egy városi építkezés ügyében interpellál a képviselőtestület egy régebbi határozata alapján.

Vio Ferencz dr. polgármester a jövő ülésre tartja fenn a választ.

Ezután Corossacz Ferencz terjesztette elő interpellációját a határrendőrség ügyében.

Az ülés e részéről szóló tudósításunkat lapunk más helyén közöljük.

A városi színház számadásai.

A színházi bizottság előterjeszti a múlt évi számadásokat.

A képviselőtestület a számadásokat megjegyzés nélkül jóváhagyja.

Egyéb ügyek.

A városi képviselőtestület elfogadja az állandó bizottságnak azt a javaslatát, hogy a Déli-vasúttársasággal egyezség kötéssék a mlakkai sorompónál letesítendő átjáró dolgában.

Elhatározzák, hogy kérvényt intéznek a pénzügyminisztériumhoz a város 4 millió koronás kölcsönének illeték- és bélyegmentesítése iránt.

Az iskolaszék tíz tagjának és a hivatali jelölő bizottság egy tagjának kinevezését a legközelebbi ülésre halasztották.

Végül a mentőegyesület új szabályzatát olvasták fel amelyet a képviselőtestület egészében jóváhagyott.

Zárt ülés.

A nyilvános ülést követő zárt ülésen két városi tanítónak jutalomdíjat szavaztak meg, egy tanítónő folyamodását jutalomdíj iránt elenben elutasították.

Végül Stefan Kázmért megválasztották tanítónak a városi elemi iskolához s ezzel az ülés fél 8 órakor véget ért.

* A villamos vasut megváltása.

Tegnap délben kötötték meg végérvényesen a villamos vasut átvételére vonatkozó szerződést, melyet a város részéről Vio Ferencz dr. polgármester, Bellen András dr. helyettespolgármester és Dall'Asta dr. tanácsos; A Pesti magyar kereskedelmi bank részéről pedig Zala és Koref igazgatók irták alá. A szerződést jóváhagyás végett felterjesztik a kormányhoz.

KÜLÖNFÉLE.**— A Fiumei Otthon közgyűlése.**

Lapunk csütörtöki számában távirati jelentés alapján már megemlékeztünk a Budapesten fennálló Fiumei Otthon közgyűléséről. A gyűlésen, amely szerdán este folyt le, — mint most jelentik Budapestről, — Hegedűs Sándor elnök helyettesítésében Kenedi Géza dr. al-elnök elnökölt. A tagok szép számmal voltak jelen. A közgyűlés a Fiume és az anyaország közt társadalmi kapocs gyanánt szolgáló egyesület ügyeinek vezetésével foglalkozott, ami főképen az internátussal összefüggő beruházások tették szükségessé. Altalános éljenzéssel fogadta a közgyűlés Szápáry László gróf ama tényét, hogy az Otthont a maga garanciája mellett 25,000 korona berendezési kölcsönhöz segítette, sőt a bankkölcsön kamatait a magából fogja viselni. A közgyűlés Batthyány Tivadar gróf, Gyöngyössi János és többek hozzászólása után az adományozó grófnak egyhangú meleg köszönetet szavazott. A még hiányzó rendezési költséget a tagok

Épületlebontás miatt végeladás minden áron Schambik Edénél Corso 13

közt kötvények után fogja a kör beszerezni. Miután a kör gazdasági ügyeivel, a bennlakó intézettel (internatus) Bensen Guidó főtitkár, Pászto Jenő főpénztárnok és Paduani Jenő gazda jelentésével foglalkoztak, az alapszabályokat módosították, a költségvetést tárgyalták le s az elnök bezáró beszédét, amelylyel az egyesület kiváló hazafias föladatait tárta fel, általános helyesléssel fogadván, a lelépő tisztikarnak táradozásaiért Batthyány Tivadar gróf indítványára köszönetet szavaztak. Végül egyhangú és lelkes fölkiáltással a kör elnökévé Szapáry Pál gróf lelépett fiumei kormányzót, fiumei társelnökévé pedig Vio Ferencz dr. podesztát választották meg. Alelnökök Dall'Asta Szaniszló dr., Dessewffy Arisztid és Lóczy Lajos dr. lettek, az igazgatóságba pedig számos fővárosi és fiumei előkelőséget választottak be.

— **A tengerészkapitányok köre** vasárnap, január hó 21-én délután 4 órakor tartja meg idei első rendes közgyűlését, a Klub helyiségeiben (Piazza Adamich 5. szám, I. em.) A közgyűlés tárgysorozata: 1. Az utolsó közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Az igazgatóság közlése és javaslata. 3. A költségvetés előterjesztése. 3. Uj igazgatósági tagok választása. 4. Esetleges indítványok. Ha a közgyűlés nem lesz határozatképes, ugyanazon nap 5 órakor délután a második közgyűlés fog megtartani, mely a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

— **A görög-keletiek ünnepe.** Vizkeszt ünnepét ma ünnepelték a görög-keletiek, mely alkalomból templomukban ünnepi istentisztelet volt, amely után körmenetben vonultak a tenger megszentelésére. Az ünnepi körmenetben a Jellacsics-ezred egy százada és zenekara is részt vett.

— **Kivándorlás Ausztria-Magyarországból.** A napokban jelent meg az Egyesült-Államok kivándorlási főbiztosának Sargentnek kimutatása az 1904 július 1-től 1905 június 30-áig terjedő kivándorlásról. A kimutatás szerint Ausztria-Magyarországból 275.693 lélek vándorolt ki az Egyesült-Államokba, tehát 98.537 lélekkel több, mint az előző évben. A 275.693 kivándorlóból Magyarországra 163.703 esik, kik nemzetiség, nyelv és vallás szerint a következőképpen oszlanak meg: Magyar 45.300, tót 51.009, német 25.759, horvát 22.007, román 7167, orosz 3268, izraelita 6238.

— **Ünnepi körmenet.** Holnap, szombaton reggel 6 órakor Szent Fábán és Sebestyén napján körmenet indul a plébániatemplomból és a Duomo- és Grigioni-utcán át az óváros közepén levő, a szentekről elnevezett kis templomhoz vonul. Az utvonalat zászlókkal díszítik, az ablakokat kivilágítják. A körmenetben a városi zenekar is részt vesz.

— **A daloskör estélye.** A Fiumei Daloskör holnap, szombaton este fél kilenc órakor a Deák-szálló nagytermében nagy hangversenyt rendez a következő műsossal: 1. Beethoven L.: »Isten dicsősége«. Éneklí a kar. 2. Nagy hangversenypolka, zongorán előadja Lewi Klotild kisasszony. 3. Meyerbeer: Ária a »Profóta« című operából. Éneklí Ladányiné Gedeon Mariska urnő. Zongorán kíséri Cimadori Róbert. 4. Goll János: »Uram, maradj velem.« Éneklí a kar. 5. Czimbalom: szóló. Előadja Lakatos Valéria kisasszony, Rózsa Bandi zenekarának tagja. 6. Liszt: »Magyar rapszódia«. Zongorán előadja Lewi Klotild kisasszony. 7. a) Giordani: »Caro mio bene«, b) Goldschmidt: »Járom a pusztát«, c) Schubert: »A halál és a leányka.« Éneklí Ladányiné Gedeon Mariska urnő. Zongorán kíséri Cimadori Róbert. 8. Szentirmay E.: »Száll a madár«, Lányi

E.: »Elmennék én«, Szentirmay E.: »Mikor én a dalos madárt... Éneklí a kar. — A hangverseny után táncz lesz, amelyen Rózsa Bandi abbáziai cigányprimás zenekara fog játszani.

— **Hajók forgalma.** Tegnap és ma a következő hajók érkeztek kikötőnkbe: a »By-sanz« német hajó Hamburgból; a »Stefánia« Adria-gőzös Santosból; az »Aurora« osztrák Lloyd-gőzös Triesztből és a »Dornock« olasz viórláshajó Tatalból 1500 tonna keserűsával, utja 178 napig tartott.

— **Tűz a »Duna« gőzösön.** A Magyarhorvát szabadhajózási társaság »Duna« nevű gőzösén Bombayba érkezésekor tűz ütött ki, amely elpusztotta a 2. rakodóhelyiségben levő áru nagy részét.

— **Nyomdász-sztrájk Dalmáciában.** Zarában és Spalatóban a nyomdai munkások tegnap sztrájkba állottak, hogy magasabb bérek iránti követeléseiket keresztülvigyék. A lapok ennél fogva nem jelenhetnek meg. A gyászjelentéseket könyomással állítják elő. Az osztrák nyomdászszövetség egy kiküldöttje Triesztből leutazott, de közbenjárása eredménytelen maradt, mert sem a főnökök sem a munkások nem hajlandók engedni. A bérmozgalom következtében a »Sloboda« című lap Szebenikóba költözik át, a »Jedinstvo« pedig teljesen megszűnik.

— **Idegenforgalom Fiumében.** A rendőrség bejelentő hivatalának kimutatásából kiténik, hogy az elmúlt 1905. évben 41.987 idegen fordult meg városunkban, akik szállókban és más szállásokon béreltek lakást. Ezenkívül számos idegen magánosoknál szállt meg, vagy csak átutazóban volt; ezek nem szerepelnek a kimutatásban.

— **Hazahozott kalandor.** A »Trieste« osztrák Lloyd-gőzös ma reggel 5 órakor érkezett keleti utjából Fiuméba. A hajón egy győri illetőségű, Abeles nevű hányt-vetett multu 34 éves férfit hoztak ide, hogy hazatoloncolják illetőségi helyére. Abeles legutóbb Manillában, egy amerikai kereskedőcégnél volt alkalmazva s onnan 2000 dollár elcsikkasztása után megszökött. Sanghaiban letartóztaták és átadták az ottani osztrák-magyar konzulátusnak, amely a pekingi követéségtől egy haditengerészeti matrózt kért Abeles hazaszállítására. A követség nyomban el is küldte a matrózt, kinek őrizete alatt hozták Abelest a »Trieste« hajón Fiuméba.

— **Hamis utlevelek.** A rendőrség ma két hamis utlevélnek akadt a nyomára. Dzuro András 26 éves kisverbóczi, ungmegyei és Gál István 24 éves királyhelmecezi lakosok más névre szóló utlevéllel akartak Amerikába hajózni. Két-két napi elzárásra és 20—20 korona pénzbüntetésre ítélték őket.

— **Meglopott határrendőrségi szolgálta.** Simonidesz István végzett joghallgató három hónapja lakott Fiumében Jónás Dániel kinevezett határrendőrségi hivatalszolgánál, akivel elhitette, hogy az Adria hajóstársaság műszaki osztályánál van alkalmazva. Jónás Dániel és neje Szilveszter este a Magyar Körben voltak és csak hajnali három órakor tértek haza lakásukra, ahol nagy meglepetés érte őket. Az egyik ruhaszekrény fel volt törve, összegyűjtött pénzüket, körülbelül 120 korona és több értéktárgy hiányzott belőle. A gyanu rögtön a szobaur ellen irányult, aki nem volt odahaza. Nyomban feljelentést tettek a rendőrségnél, amely köröző táviratot küldött szét az ország minden részébe s ennek alapján a csáktornyai rendőrség Simonideszt letartóztatta és a napokban szállítja át Fiuméba. A megtevélyedett fiatalember nem tudott sehol álláshoz jutni s Fiumében is heteken át tengődött éhezve és kétségbeesésében követte el tettét.

— **Rizsgyárak egyezsége.** Az osztrák rizsgyárak értesülésünk szerint kartellt kötöttek a napokban és ezzel véget vetettek az évek óta tartó heves versenyharcznak. A két trieszti rizsgyár bevásárlási és eladási egyezségeket kötött egymással és egyezségüket az aussigi rizsgyárra is kiterjesztették, melynek részvényei legnagyobb részt az Első trieszti rizshántoló-társulat tulajdonában vannak. A fiumei rizshántológyár nem lépett ugyan be formálisan a kartellbe, de úgy mint eddig ezután sem fejt ki közvetlen versenyharczot a trieszti társulatok ellen.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovács Zoltán.
Felelős szerkesztő:
Murai Jenő.
Kiadótulajdonos:
»Unio« könyvnyomdai műintézet.

Csak oly otthonban

található fel a családi tűzhely boldogsága, ahol a gyermekek egészségesek és erősek. A legjobb szer gyermekek egészségének fenntartására a SCOTT-féle EMULSIÓ, mely a legfinomabb norvégiai gyógycsukamájolajból készült alfosphorsavas méz és nátron hozzáadásával.

Ahol SCOTT-féle EMULSIÓ használatban van, ott gyenge, beteges és növéskiben visszamaradt gyermekeket nem találhatni. Minden gyermek előszeretettel veszi, mert a SCOTT-féle EMULSIÓ kellemes, édes ízű és a leggyengébb gyomru gyermek által is megemészthető. A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a »hátán nagy csukát vivő halász« védjegy.

Kapható minden gyógyszerárban.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében minta üveggel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL
»Városi gyógyszerár«
BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f.

Varieté Susák szálloda

Ma és naponta

Fővárosi

Varieté Előadás

6 hölgy. 6 férfi.

Jacques Paul!!

a leghiresebb német komikus vendégjátéka.

Számos látogatást kérnek

Blumau és Steinau igazgatók.

Első fiumei magyar szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett Szigoru pontosság és kiváló szakértelem

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Via Germania 1. ajtó 7.

„A Tengerpart“

a fiumei állami és magántisztviselőket azon kedvezményben részesíti, hogy a lapot évi 14 korona 40 fillérért, tehát havi előfizetéssel 1 korona 20 fillérért kapják házhoz hordva.

IRIS

Piazza Elisabetta 2. sz.

(Whitehead palota).

Felkérjük a t. cz. közönség, a bronz és terracotta műtárgyak megtekintésére.

A belépés szabad és vásárlásra nem kötelez.

A műtárgyak kiállítása állandó.

Kiváló alkalom ajándékok vásárlására.

„Gyógyszertár alla Salute“

— Erzsébet-téren, az Adria palotával szemben. —

Dr. A. Mizzan

„Petrosol“ hajviz biztos hatású. — Eltünteti a fejkorpát, puhítja a hajat és erősíti a hajgyökereket, megakadályozza a hajhullást és az őszülést.

Egy üveg ára 2 kor.

„Fenyőerdő illat“. Ezen illatnak széjjel fűvése által a légszervekre oly kellemes és jó hatású fenyő illatot nyerjük. — Desinficiálja és ozondússá teszi a levegőt. *Nélkülözhetlen minden háznál, különösen beteg- és gyermekszobákban.*

Egy üveg ára 1 kor. 80 fill.

Használt és új

Zsákok raktára

bel- és külföldi gyártmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Fiume első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-ársaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő
táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

BERNARDO BRAUN, BIRÓ DÁNIEL és BIRÓ BETTY a saját, valamint az egész rokonság nevében szomorodott szívvvel jelentik, hogy szeretett nagyapjuk és nevelőapjuk

SCHWARZ MENDEL

földbirtokos és nagykereskedő

f. hó 18-án, csütörtökön délután 4 órakor hosszú szenvedés után Abbaziában elhunyt.

A drága halott hült tetemeit vasárnapon, f. hó 21-én reggel 1/2,9 órakor Fiuméba hozzák, a vasuti állomáson dr. Frank főrabbi gyászbeszédet tart és a d. e. 10 órakor induló vonattal Szászrégenbe viszik, ahol a családi sírboltba helyezik örök nyugalomra.

Fiume, 1906. január 19-én.

Béke hamvai fölött!

Minden külön értesítés helyett.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, **FIUME** palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

← SZÁLLIT →

minden a nyomdászathoz vágó munkát gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

← ESEGUISCE →

prontamente con conoscenza del ramo ed al più buon mercato ogni lavoro tipografico.

A legmodernebb szövetek!

ruhák számára, kitűnő szabás, szolid kidolgozás!

Legolcsóbb árak, legjobb anyag, leggyorsabb kiszolgálás.

Raktárunkban, úri-, női- és gyermek-ruhák az őszi és téli idényre, és mindennemű szövetek dús választékban találhatók. — Gyors kiszolgálás. — Számos látogatást kér:

Miksic és Raganzini - Fiume: Corso.

Nyomatott az „Unio“ könyvnyomdában Fiume, (Adria-palota, Riva Szápáry)